

Санітарно – просвітницька інформація «Оновлений Національний календар профілактичних щеплень та роль навчання медичних працівників у його впровадженні»

З 1 січня 2026 року в Україні впроваджується оновлений Національний календар профілактичних щеплень, який став важливим етапом розвитку системи імунопрофілактики та адаптації її до сучасних епідеміологічних викликів. Перегляд календаря обумовлений необхідністю підвищення ефективності вакцинації, зменшення ризиків виникнення спалахів вакцинокерованих інфекцій та гармонізації національної практики з рекомендаціями Всесвітньої організації охорони здоров'я і європейськими стандартами громадського здоров'я.

Оновлений календар передбачає оптимізацію схем щеплень, більш широке застосування комбінованих вакцин, уточнення строків введення окремих доз та акцент на формування стійкого імунітету в ранньому віці. Такий підхід дозволяє не лише зменшити кількість ін'єкцій для дітей, а й забезпечити більш прогнозований імунний захист у критичні вікові періоди. В умовах активної міграції населення та зростання ризику імпорту інфекційних хвороб оновлення Календаря щеплень є своєчасним та стратегічно важливим рішенням.

Разом із нормативними змінами особливого значення набуває практична готовність медичних працівників до роботи за оновленими підходами. Саме лікарі первинної ланки та медичні сестри є ключовою ланкою у впровадженні календаря щеплень, адже від їхніх знань, навичок та комунікації з пацієнтами залежить рівень охоплення вакцинацією та довіра населення до імунопрофілактики.

З метою забезпечення якісного впровадження оновленого Національного календаря профілактичних щеплень у регіоні було організовано 7 майстер-класів для медичних працівників регіону. Учасниками навчань стали сімейні лікарі та сімейні медичні сестри, які безпосередньо здійснюють вакцинацію та консультують населення з питань профілактичних щеплень. Проведення таких тренінгів дозволило забезпечити єдине розуміння змін до календаря та сформуванню узгоджені підходи до їх реалізації на практиці.

Програма навчальних заходів була спрямована не лише на теоретичне ознайомлення з оновленим Календарем щеплень, а й на відпрацювання практичних аспектів організації вакцинації. Під час тренінгів розглядалися питання планування щеплень, правильного вибору вакцин, техніки їх введення, а також особливості вакцинації різних вікових груп населення. Окрему увагу було приділено вакцинації проти вірусу папіломи людини як важливому компоненту профілактики онкологічних захворювань.

Навчання медичних працівників у контексті впровадження оновленого календаря щеплень виконує також важливу комунікаційну функцію. Підготовлений медичний працівник здатний доступно пояснити пацієнтам мету змін, їхню користь та наукове обґрунтування. Це особливо важливо в умовах

поширення дезінформації щодо вакцинації та зростання вакцинної настороженості серед окремих груп населення.

Таким чином, оновлений Національний календар профілактичних щеплень, що діє з 01.01.2025, є не лише нормативним документом, а комплексним інструментом зміцнення системи громадського здоров'я. Його ефективна реалізація неможлива без системної підготовки медичних працівників, які є провідниками змін у практичній охороні здоров'я. Поєднання сучасного календаря щеплень та якісного навчання медичного персоналу створює передумови для підвищення рівня охоплення вакцинацією, зниження захворюваності на вакцинокеровані інфекції та захисту здоров'я населення України.

Дізнатися про наявність вакцин у медичних закладах Донецької області можна на офіційному сайті ДУ «ДОНЕЦЬКИЙ ОЦКПХ МОЗ» за посиланням [ДУ «ДОНЕЦЬКИЙ ОЦКПХ МОЗ»](https://dn.cdc.gov.ua/citizens/vaccination/) <https://dn.cdc.gov.ua/citizens/vaccination/>

